

Olsztyn, 02 sierpnia 2019 r.

PS-VI.431.1.29.2019.AP

Pani
Agnieszka Pocełujko
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pasłęku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.292.2019 z dnia 5 kwietnia 2019 roku (**akta kontroli str. 1**) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Agnieszka Pastuła – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Iwona Czmochowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pasłęku ul. Plac Grunwaldzki 8, 14-400 Pasłęk. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 15 kwietnia i zakończono w dniu 17 kwietnia 2019 roku. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018 poz. 998 ze zm.), zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. Nr 272 poz. 1608), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. M-GOPS / Ośrodek / kontrolowana jednostka – co oznacza: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasłęku,
2. Kierownik / Kierownik M-GOPS / Kierownik kontrolowanej jednostki – co oznacza: Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku – panią Agnieszkę Pocełujko,
3. Asystent rodziny/Asystent – co oznacza: asystentów rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudnionych w Ośrodku,
4. Plan – co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
5. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku,
6. Zarządzenie – co oznacza: Zarządzenie Nr 4/2018 z dnia 10 sierpnia 2018 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku, w sprawie wprowadzenia

- procedury prowadzenia dokumentacji rodzin wspieranych przez asystentów rodziny w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pasłęku,
7. Program – co oznacza: „*Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021*”,
 8. Gmina – co oznacza Gminę Pasłęk.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Ośrodek. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Agnieszki Pocehujko - Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w kontrolowanej jednostce dokumentacji merytorycznej, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez Kierownika oraz akta osobowe w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe Asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodku.

Działalność M-GOPS w Pasłęku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością**.

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych jednostki.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasłęku jest jednostką organizacyjną Gminy Pasłęk. W okresie objętym kontrolą działał na podstawie:

- Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku, przyjętego Uchwałą Nr I/7/14 Rady Miejskiej w Pasłęku z dnia 14 lutego 2014 r. /**akta kontroli str. 2-6/**,
- Regulaminu Organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 4/14 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pasłęku z dnia 19 maja 2014 r. /**akta kontroli str. 7-23/**.

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały ujęte w wyżej wymienionych dokumentach, kontrolujący nie wnieśli uwag do ich treści.

2. Trzyletni gminny program wspierania rodziny.

W toku kontroli ustalono, że w 2018 r. nie został opracowany i nie był realizowany 3– letni gminny program wspierania rodziny, w związku z czym nie było realizowane zadanie własne gminy ujęte w art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nadmienić w tym miejscu należy, że opracowanie i realizacja 3– letniego gminnego programu wspierania rodziny stanowi zadanie własne gminy od **1 stycznia 2012 r.** Kierownik kontrolowanej jednostki wyjaśniając przyczynę powyższej nieprawidłowości podała, że „*W 2018 roku nie został opracowany w gminie 3-letni gminny program wspierania rodziny z uwagi na reorganizację Ośrodka i kadry i wnikającą z tego trudną sytuację kadrową*” /**akta kontroli str.24-25/**.

W dniu 22 marca 2019 r. Uchwałą Nr III/31/19 Rady Miejskiej w Pasłęku, przyjęto do realizacji *Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021* /**akta kontroli str. 26-33/**. W powyższym Programie za cel główny obrano: „*przywracanie rodzinom zdolności do*

wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania”, który zaplanowano osiągnąć poprzez:

- „diagnozowanie i analizę środowisk rodzinnych,
- zabezpieczanie podstawowych potrzeb życiowych dziecka i rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących,
- dążenie do reintegracji rodzin,
- podejmowanie działań profilaktycznych”.

W Programie dookreślono szczegółowe zadania do realizacji, adresatów oraz realizatorów poszczególnych działań. Wskazano również sposób monitorowania realizacji Programu oraz źródła jego finansowania.

W opinii kontrolujących 3-letni gminny program wspierania rodziny to strategiczny dokument, którego nieopracowanie skutkować może brakiem zintegrowanego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z tym, że w dacie kontroli Ośrodek realizował już to zadanie, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie. Jednocześnie w ramach instruktażu wskazano Kierownikowi na konieczność terminowego tworzenia powyższego dokumentu.

3. Zgodność zatrudnienia asystentów rodziny z wymaganymi kwalifikacjami oraz tworzenie możliwości podnoszenia przez nich kwalifikacji.

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku zatrudniano na dwóch etatach w ramach umowy o świadczenie usług dwóch asystentów rodziny. Z dokonanej przez kontrolujących analizy dokumentacji kadrowej wynikało, że asystent nr 1 spełniał wymogi kwalifikacyjne określone w art. 12 ust. 1 ustawy. Natomiast asystent nr 2 nie posiadał kwalifikacji niezbędnych do pracy na stanowisku asystenta rodziny, zgodnie z wymogami określonymi w art. 12 ust. 1, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent ukończył studia wyższe na Wydziale Rolniczym w zakresie rolnictwa, studia podyplomowe w zakresie pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pracą socjalną oraz kurs pedagogiczny dla nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z metodyką biologii nie uprawniały go do pracy na stanowisku asystenta rodziny /**akta kontroli str. 34–42**/. Z wyjaśnień udzielonych przez Kierownika wynika, że przyczyną powstania tej nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów, skutkiem zaś wykonywanie zadań asystenta rodziny przez osobę nieposiadającą odpowiednich kwalifikacji. Wydano zalecenie w powyższym zakresie.

Akta osobowe zawierały także oświadczenia asystentów rodziny potwierdzające spełnianie przesłanek określonych w art. 12 ust. 1, pkt 2, 3 i 4, ustawy to jest o:

- niepozbawieniu / nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,
- braku obowiązku alimentacyjnego,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe).

Ustalono, że praca asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, w której praca ta była prowadzona, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy. Asystenci nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń

realizowanych przez Gminę, czego nie dopuszcza art. 17 ust. 4 ustawy /**akta kontroli str. 34 i 42/**.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie określone w art. 176 pkt 2 ustawy. Asystenci podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez samokształcenie oraz udział w szkoleniach, na które byli kierowani przez MGOPS /**akta kontroli str. 34 i 42/**.

4. Tryb przydzielania i realizacja zadań asystenta rodziny

Ustalono, że w Ośrodku Zarządzeniem nr 4/2018 z dnia 10.08.2018 r. /**akta kontroli str. 43-48/** przyjęto, odrębne regulacje, dotyczące „*wprowadzenia procedury prowadzenia dokumentacji rodzin wspieranych przez asystentów rodziny w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pasłęku*”. Ww. Zarządzeniem wprowadzono „*Zestaw wymaganych dokumentów*”:

- 1) *Załącznik nr 1: Asystentura zestaw dokumentów,*
- 2) *Załącznik nr 2: Plan pracy z rodziną,*
- 3) *Załącznik nr 3: Zasady współpracy rodziny z asystentem*”.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą asystenci nie pracowali w tym samym czasie z większą liczbą rodzin niż 15, zatem stosownie do zapisu art. 15 ust. 4 ustawy.

W 2018 roku asystenci pracowali łącznie z 31 rodzinami, w dacie kontroli pracowali z 17 rodzinami /**akta kontroli str. 49-51/**.

W okresie objętym kontrolą w 10 rodzinach przydzielano asystenta w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „*Za Życiem*” (tj. Dz. U. 2019, poz. 473).

Szczegółowej analizie poddano 11 teczek rodzin z całego okresu objętego kontrolą (w tym 2 rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę, 3 rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej). Potrzeby objęcia rodzin asystą rozpoznane zostały zarówno przez sam Ośrodek, z racji objęcia tych rodzin pomocą socjalną, jak również objęto rodziny wsparciem asystenta na podstawie postanowienia Sądu – w przypadku 3 rodzin. W każdym przypadku w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownicy socjalni przeprowadzali wywiad środowiskowy, i jeżeli z analizy sytuacji rodziny wynikało, iż potrzebuje ona wsparcia asystenta, formułowali odrębny wniosek do Kierownika Ośrodka o jego przydzielenie. Następnie Kierownik Ośrodka odrębnym pismem informował asystenta o przydzieleniu mu rodziny w celu objęcia jej wsparciem. Każda z rodzin zapoznawana była z dokumentem określającym zasady współpracy rodziny z asystentem, a następnie oświadczała, że „*zapoznała się z treścią zasad współpracy i zobowiązuje się do ich przestrzegania*”.

Początkiem współpracy asystenta z rodziną było pisemne wyrażenie zgody rodziny na objęcie jej wsparciem asystenta. W każdym badanym przypadku takie oświadczenie zostało przez rodzinę podpisane, co pozwala stwierdzić, iż Ośrodek działał zgodnie z zapisem art. 8 ust. 3 ustawy. Ponadto z analizy dokumentacji wynika, że bazą do stworzenia planu pracy z rodziną, poza wywiadem środowiskowym był dokument o nazwie „*ocena sytuacji rodziny*” wynikający z załącznika nr 1 do ww. Zarządzenia, sporządzany przez asystenta po zapoznaniu się z rodziną. Ww. dokument, jak wynika z ustnych wyjaśnień Kierownika kontrolowanej jednostki, miała charakter wstępnej diagnozy rodziny.

w niewłaściwym sporządzeniu wzoru planu pracy z rodziną, co mogło mieć wpływ na efektywność podejmowanych działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodziny.

Po wprowadzeniu Zarządzenia nr 4/2018 z dnia 10.08.2018 r., 6 analizowanych teczek uzupełniono o dokument o nazwie „*III. HARMONOGRAM RELAIZACJI DZIAŁAŃ*”, które określały zakres działań do realizacji, terminy realizacji oraz przewidywane efekty.

Zespół kontrolujący zwrócił również uwagę na fakt, iż dokumenty o nazwie „*III. HARMONOGRAM RELAIZACJI DZIAŁAŃ*” stanowił 2 stronę wzoru planu pracy z rodziną określonego Zarządzeniem, brak było natomiast strony 1 oraz 3 ww. wzoru planu. Z informacji uzyskanych od Kierownika Ośrodka wynika, że w przypadku rodzin objętych wsparciem asystenta przed dniem wejścia w życie ww. Zarządzenia asystenci nie tworzyli nowych planów pracy z rodziną, lecz uzupełnili wcześniej opracowane dokumenty o elementy niezbędne wynikające z ww. Zarządzenia. W związku z tym, iż plany uzupełniono o elementy wynikające z art. 15 ust.3 ustawy, odstąpiono od wydania zalecenia w powyższym zakresie.

Plany były opracowywane i realizowane we współpracy z członkami rodzin. Stwierdzono jednak, że w 3 przypadkach plany nie zawierały natomiast podpisu asystenta rodziny oraz w 4 przypadkach nie zawierały śladu konsultacji ww. dokumentu z pracownikiem socjalnym, co stanowiłoby potwierdzenie, że były z nim konsultowane do czego obliguje art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy /**akta kontroli str. 52 –74/**.

Asystenci rodziny w sposób niejednolity realizowali zapis art. 15 ust. 1 pkt. 2 ustawy: w jednym przypadku plan pracy z rodziną został zaktualizowany w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej i zawierał podpisy osób odpowiedzialnych za jego realizację, w tym również podpis wychowawcy placówki opiekuńczo-wychowawczej, jeden plan pracy z rodziną został skonsultowany z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast jeden z planów pomocy rodzinie utworzony w dniu 20.09.2016 r. został w dniu 27.02.2018 r. (po 17 miesiącach od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej) skonsultowany z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Kontrolujący zwrócili uwagę na fakt, iż założone w dniu 20.09.2016 r. działania (zawarte w planie pracy z rodziną pod pozycją nr 9 z wykazu rodzin – **akta kontroli str. 49**) tj.:

[REDAKTION]

były nieadekwatne do zaistniałej w grudniu 2017 r. sytuacji, to jest umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W opinii kontrolujących brak koordynacji działań asystenta rodziny z działaniami założonymi przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej spowodować może, że podmioty te będą realizowały w tej samej rodzinie sprzeczne i wzajemnie wykluczające się działania, co nie pozwoli na osiągnięcie oczekiwanych rezultatów w zakresie poprawy sytuacji rodziny. Wobec powyższego udzielono bieżącego instruktażu w omawianym zakresie.

Ustalono ponadto, że asystenci rodziny, w okresie objętym kontrolą, sporządzali okresową ocenę sytuacji rodziny, jednakże dokumenty te występowały pod różnymi nazwami t.j.:

- „*sprawozdanie półroczne z pracy asystenta*, „
- *sprawozdanie końcowe z pracy asystenta z rodziną*,
- *sprawozdanie z pracy asystenta z rodziną*,
- *ocena funkcjonowania rodziny*,

Ustalono ponadto, że asystenci rodziny, w okresie objętym kontrolą, sporządzali okresową ocenę sytuacji rodziny, jednakże dokumenty te występowały pod różnymi nazwami t.j.:

- „*sprawozdanie półroczne z pracy asystenta*, „
- *sprawozdanie końcowe z pracy asystenta z rodziną*,
- *sprawozdanie z pracy asystenta z rodziną*,
- *ocena funkcjonowania rodziny*,
- *ocena sytuacji rodziny*”.

Powyższe dokumenty sporządzane były nie rzadziej niż co pół roku, do czego obliguje art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy /**akta kontroli str. 75-103**/. Dokumenty te zawierały:

- dane rodziny objętej wsparciem asystenta,
- dane asystenta rodziny,
- datę sporządzenia dokumentu,
- cele współpracy z rodziną,
- zadania wykonane w rodzinie we wskazanym okresie,
- opis aktualnej sytuacji rodziny,
- wnioski i uwagi.

Kontrolujący, w ramach bieżącego instruktażu wskazali na konieczność dostosowania ww. dokumentów do nazewnictwa zgodnego z obowiązującymi przepisami. Ww. dokumenty podpisane były przez asystenta rodziny, i zawierały adnotację: „*zapoznałam się*” sporządzoną przez Kierownika Ośrodka.

Z uwagi na fakt, iż w kontrolowanej jednostce w obiegu funkcjonowały różne wzory planów pracy z rodziną i ocen sytuacji rodziny, w opinii zespołu kontrolnego koniecznym jest ujednolicenie prowadzonej dokumentacji, zgodnie z przyjętą i obowiązującą w kontrolowanej jednostce procedurą. W ww. zakresie udzielono bieżącego instruktażu.

Zgodnie z zapisami Zarządzenia monitoring funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z asystentem winien trwać do pół roku od zakończenia współpracy. Stwierdzono, że Asystent sprawdzał funkcjonowanie rodziny w miejscu jej zamieszkania, pozyskiwał informacje na temat funkcjonowania rodziny (w tym dzieci) od przedstawicieli różnych instytucji współpracujących z rodziną oraz od pracowników socjalnych. Z czynności tych sporządzał służbowe notatki /**akta kontroli str. 104-107**/.

Analiza dokumentacji prowadzonej przez asystenta, wykazała, że jego praca realizowana była szerokotorowo, adekwatnie do potrzeb rodzin i z wykorzystaniem możliwości samego Ośrodka oraz instytucji działających na terenie powiatu elbląskiego. Praca asystenta koncentrowała się między innymi na:

- poprawie sytuacji życiowej rodzin, w tym nabywaniu umiejętności i kompetencji w obszarze prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania budżetem domowym, racjonalnego wydatkowania środków pieniężnych,
- motywowaniu do podnoszenia wiedzy na temat rozwoju dzieci, ich potrzeb, w tym także potrzeb edukacyjnych,
- nauce konstruktywnego spędzania czasu, atrakcyjnego także dla dzieci,
- nauce systematyczności i dobrych nawyków, w tym dotyczących stałych pór posiłków, odrabiania lekcji, zabaw z dziećmi, kontroli czystości czy dbania o higienę i zdrowie,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, w tym poprawy warunków bytowych oraz sporządzaniu pism urzędowych,

- pomocy w rozwiązywaniu problemów natury psychologicznej, w szczególności poprzez motywowanie do skorzystania z pomocy specjalistów i umawianie na wizyty,
- pomocy rodzicom w przypadku trudności wychowawczych z dziećmi, poprzez konsultacje wychowawcze, współpracę ze szkolnymi pedagogami oraz pracownikami placówek wsparcia dziennego,
- wzmacnianiu aktywności zawodowej i motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, ułatwiających efektywne zaistnienie na rynku pracy,
- pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia oraz pisaniu listów motywacyjnych, cv, aplikacji o pracę.

Ustalono ponadto, że asystenci rodziny uczestniczyli w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grupach roboczych, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

5. Formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka, stanowiących akta kontroli **str. 108-111** oraz analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą praca z rodziną realizowana była poprzez następujące formy:

a) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne

W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, dostęp do specjalistycznego poradnictwa w ramach działalności:

- Punktu Konsultacyjnego prowadzonego przez Pasłęckie Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie,
- Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Pasłęku,
- Poradni Zdrowia Psychicznego w Pasłęku,
- Poradni dla Dzieci i Młodzieży KARAN w Elblągu,
- Centrum Terapeutyczno-Odwykowego w Elblągu,
- Centrum Rehabilitacyjnego Dla Dzieci,

gdzie mieszkańcy Gminy mogli uzyskać porady prawne, psychologiczne, rodzinne, wsparcie pedagogów, fizjoterapeutów, logopedów oraz terapeutów ds. uzależnień.

Dodatkowo Ośrodek umożliwiał rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze korzystanie z porad pracowników socjalnych w ramach prowadzonej pracy socjalnej.

b) Terapia i mediacje

Zespół inspektorów ustalił, w oparciu o przedstawione przez Kierownika informacje, że Ośrodek nie zapewniał pomocy w formie mediacji we własnym zakresie. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły skorzystać ze wsparcia terapeutów zatrudnionych w instytucjach wskazanych w pkt 5a) niniejszego

wystąpienia oraz ze wsparcia mediatorów w Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej.

c) Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne

Z dokumentacji przedłożonej przez Kierownika wynika, że w okresie objętym kontrolą M-GOPS w Pasłęku nie świadczył usług opiekuńczych i specjalistycznych. Z pisemnej informacji udzielonej przez Kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że Ośrodek nie stwierdził potrzeb w tym zakresie.

Kierownik jednostki wskazał, że usługi z zakresu pomocy medycznej, rehabilitacji oraz logopedii skierowane do rodzin z dziećmi świadczone były przez Centrum Rehabilitacji Dla Dzieci w Pasłęku, specjalizujące się w interdyscyplinarnej pomocy dzieciom i rodzinom.

d) Pomoc prawna, w tym w zakresie prawa rodzinnego

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie zatrudniał w swojej siedzibie radcy prawnego. Nieodpłatnej pomocy prawnej rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielali radcy prawni, zatrudnieni w Pasłęckim Stowarzyszeniu Pomocy Rodzinie oraz radcy prawni zatrudnieni w Punkcie Pomocy Prawnej, prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w Elblągu.

e) Organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupy wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”

Gmina Pasłęk stwarzała rodzinom wykazującym trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwość spotkań z innymi rodzinami, poprzez udział w zajęciach edukacyjno-kulinarnych prowadzonych w ramach działań Banku Żywności w Olsztynie, angażujących rodziców i ich dzieci do wspólnego gotowania oraz przygotowywania zbilansowanych posiłków. W 2018 roku odbyły się 4 spotkania rodzin w ramach ww. zajęć, które prowadzone były przez dietetyka – kucharza. Na terenie Gminy, w ramach działania Klubu Integracji Społecznej (KIS), cyklicznie odbywały się spotkania grup wsparcia, w których uczestniczyli beneficjenci KIS oraz członkowie ich rodzin. W ramach działalności KIS odbywały się spotkania okazjonalne, świąteczne, wyjazdy integracyjne, podczas których uczestnicy nabywali umiejętności komunikacji interpersonalnej i rozwiązywania problemów w rodzinie. W ramach działalności Grupy AA i Al.-Anon odbywały się spotkania dla osób uzależnionych od alkoholu.

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Ustalono, że w Gminie w okresie objętym kontrolą funkcjonowały 3 placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 18-28 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii „FANTAZJA” w Drulitach, „PROMYK” w Pasłęku oraz „POMOST” w Pasłęku zapewniły opiekę i wsparcie 60 dzieciom. Świetlice te, poza realizacją zajęć socjoterapeutycznych, realizowały także programy profilaktyczne,

prowadziły działania opiekuńczo-wychowawcze wobec dzieci oraz wspierające wobec rodzin tych dzieci (informacyjne, edukacyjne i integracyjne).

7. Funkcjonowanie rodzin wspierających.

Ze zgromadzonej dokumentacji oraz pozyskanych informacji wynika, że w Gminie Pasłęk żadna z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nie była objęta pomocą rodziny wspierającej. Kierownik Ośrodka poinformowała, że „w roku 2018 i 2019 nie ustanowiono rodziny wspierającej z uwagi na niezgłoszenie zapotrzebowania na taką formę. Gmina Pasłęk poszukuje rodzin chętnych do stanowienia rodzin wspierających”. Zatem fakultatywnej formy wsparcia, jaką jest wspomaganie rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez działalność rodzin wspierających, w Gminie Pasłęk nie prowadzono.

8. Uwagi i wnioski.

Mając na uwadze ustalenia kontroli wnioskować można, że w okresie objętym kontrolą rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pasłęku zapewniał dostęp do różnych form wsparcia, przewidzianych w art. 10 ust. 3 ustawy, niemniej rekomenduje się dalszy rozwój systemu wsparcia rodziny i podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępności rodzin do pozostałych wskazanych w ustawie form wsparcia.

W zakresie prowadzenia dokumentacji pracy z rodziną, rekomenduje się dostosowanie nazewnictwa dokumentów zgodnie z zapisami ustawy oraz prowadzenie jej w sposób zgodny ze wzorami przyjętymi Zarządzeniem.

Dokumentacja ta winna odzwierciedlać całokształt sytuacji rodziny i prowadzonej w niej pracy. Prowadzenie dokumentacji w zakresie pracy z rodziną jest bowiem jednym z ustawowych zadań asystenta i stanowi źródło wiedzy na temat rodziny, podejmowanych przez asystenta działań i efektów pracy z rodziną.

9. Zalecenia.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Na stanowisku Asystenta rodziny zatrudniać wyłącznie osoby posiadające kwalifikacje określone w art. 12 ust. 1 ustawy. **Termin realizacji - na bieżąco.**

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia

pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej

KIEROWNIK ODDZIAŁU

KatMue
Katarzyna Brewka

GŁÓWNY SPECJALISTA

Pashta
Agnieszka Pastuła